

A Földre csókolt sziget

...ÉS LAKÓI, AKIKET E CSÓK ELVARÁZSOLT

Renzino Barbera szicíliai költő – 1923 és 2009 között – 86 évet élt, ezalatt minden reggel úgy ébredt fel, mintha akkor születne, este pedig úgy feküdt le, mintha akkor halna meg. „Így sokkal többet éltem, mint bárki más” – indokolta már idősként e rafinált hozzáállást. Nem tudni, a ma élő szicíliaiak mennyire követik tudatosan művész-elődjük útmutatását, ám annyi szent: tudnak élni! Erről mi is meggyőződünk egy tíznapos utazás keretében, amelyet Európa hetedik legnagyobb szigetének dél-keleti régiójába tettünk. Taorminától Szirakúzáig, Ragusáig, felkeresve a Keresztapa filmtrilógia forgatási helyszíneit, Szicília csokoládé-fővárosát és Odüsszeusz szikláit is. Aki bármelyik reggel „úgy születne”, hogy szeretné mindezt utánunk csinálni, azt most felkészítjük, mire számíthat a helyiektől.

Szerző: dr. Szász Adrián

Fotók: dr. Szász Adrián

Csupa jóra egyébként! Főleg, ha a bűnszövetkezet szó olasz megfelelőjét ritkán emlegeti nekik. Én is csak körülírom: M-mel kezdődik, A-ra végződik, és – akár a Bibliának – tízparancsolata is van. Ilyen szabályok: soha ne nézz más családtag asszonyára, ne járj kocsmába, ne mutakozz rendőrökkel, és mindig az igazat válaszold, ha kérdeznek! Nekünk először a cataniai reptéren válaszolta az igazat az a buszjegy-árus, amelyik komótosan



kinyomtatta a taorminai jegyünket, ráérősen visszaadott az eurónkból, majd kérdeztük tőle, mikor indul a járat. „Fél perc múlva” – felelte. Kis híján összetörtük magunkat – csomagokkal a nyakunkban – a buszig, mire a fél reptér döbbsen fordult utánunk: mi ez a para? Első lecke: Szicíliában ismeretlen tevékenység a kapkodás. A busz is megvárta, és mi is csak a fejünket kapkodtuk, mivel a közlekedésben jobbról-balról mindenki dudál, ám ezt sem sürgetésként teszik, csak kommunikálnak a sofőrök: „hello, utolértelek”, „király a verdád”, „az enyém királyabb”, „nekem meg a csajom szebb!”.



Reggeli mellé: az Etna csúcsa



Piazza IX Aprile: Taormina főtere





Forza d'Agro: esküvői lépcső a Keresztapából



Savoca: az ikonikus mozihelyszín

SZICÍLIA JELKÉPE

A Triscele vagy Trinacria nevű – kissé ijesztő – címerkép Medusza görög mitológiai alak fejét ábrázolja kígyó-hajjal, a fejből kinövő három lábbal, melyek a sziget három sarkát jelképezik. A fejet körülvevő szárnyak az idő múlására, a kígyók a bölcsességre utalnak, de utóbbiakat már búzakalászkok váltották, ezek Szicília természeti kincsekben való gazdagságát szimbolizálják.

CELENTANO ÉS KERESZTAPA, AVAGY MIBŐL LESZ A BAZSALIKOM?

Taorminában nyitásként mindjárt a tíz nap legjobb lasagnéjét ettük a La Vecchia étteremben. Második lecke: ha nem szólsz, hogy nem kérsz előételnek friss pékárut, automatikusan hoznak, és felszámolják. A szervizdíj pedig per fő szerepel a számlán. Másnap a szállásunk tetőteraszán reggeliztünk, az asztaltól az Etna csúcsát láttuk, a kapucsínó mellé isteni briós járt! A Bed and



A híres Bar Vitelli

Breakfast Varó Taorminát egy német-olasz pár, Alessandra és Federico üzemelteti, közel van mindenhez, a környékbeli kerthelyiségekből este olasz világslágerek dallamai szűrődnek fel a szobákba. Az Adriano Celentano Best of-ot tehát tartalmazza az ár. Tipp a környék bejárásához: a városközponttól jóleső sétatávra található a buszállomás, ahonnan gyakran indul – panorámás szerpentinen – helyi járat az Isola Bella szigethez. A parton fürdés előtt és után szép kavicsokat gyűjthetünk. Az állomás a Keresztapa-túra



Jó szívvel gondolnak a filmtrológia hőseire

felszállóhelye is, erre – a helyiek által legendaként tisztelt Al Pacino nyomában – mi is beneveztünk! És jóval többet kaptunk tőle, mint vártuk. Idegenvezetőnk, Christy „a tudás szökökútja, egy sétáló, beszélő könyvtár volt, tele érdekes szicíliai sztorikkal, melyek egy életre velünk maradnak”. Ezt egy internetes fórumon írták róla, szebben mi sem tudnánk jellemezni. A Keresztapa klasz-szikus első részének szicíliai forgatását is megjárt férfi a minket szállító kisbusz anyósülésén a me-netiránynak mindvégig háttal térdelve mesélt, miközben vadul kanyarogtunk a kis hegyi utakon.



Tipikus szicíliai életkép: idősek a padon



A halpiac hangos, szagos és gusztos



És Francis Ford Coppola rendezőre

Amint megálltunk, rágyújtott, de a cigaretta mindig a kezében égett csonkig, mert csak mondta és mondta... Így jártuk be vele az időutazás-hangulatú Savoca és Forza d'Agro falvakat: a Vitelli Bar-t, ahol Michael Corleone a filmben randevúra kérte Apol-loniát az édesapjától, és a mozibeli esküvő-helyszí-neket. Közben megismertük a szicíliai maffia – na, tessék, csak leírtam – valódi történetét, az itt élők jelképeit és gondolkodását. Például, hogy a szige-ten nem férfi, aki nem tud a gyerekeire házat örökí-teni, a nők temperamentumát pedig az erkélyeiken látható virágtartók eredettörténete szemlélteti.



Szirakúzában a tenger is alaposan „rá tud zendíteni”



Vérükben van a muzsika

Ezek a színes kerámia-kaspók ugyanis emberfejet formáznak, mindenfelé ilyeneket látni. A legenda szerint 1100 körül – amikor a mórok uralták Szicíliát –, élt egy gyönyörű lány, aki az egész napját a balkonján lévő virágai között töltötte. Egy nap egymásba szerettek egy fiatal mór fiúval, aki az erkélye alatt sétálva látta meg őt. Néhány együtt töltött szerelmes nap után a fiú közölte: visszamegy Keletre, a feleségéhez és a két gyermekéhez. A forróvérű szicíliai lány azonban utolsó éjszakájukon álmában megölte a szerelmét és levágta a fejét, bazsalikomot ültetett bele, majd



EZEK IS ŐK

Reggelire alapvetően édességet esznek. Jobban értik az angolt, mint gondolnánk. Mutogatni legalábbis angolul is tudnak. A sziesztát szigorúan veszik, azaz 13-16 óra között hiába akarnánk ebédelni náluk, nem fogunk. Büszkéek rá, ha ismeretlenül is fotózzuk őket. A postájuk sem kapkod: a kint feladott képeslapjaink két hónap (!) alatt értek célba.

kitette az erkélyre. A mór így soha többé nem hagyhatta el őt, a bazsalikom pedig a legszebbé fejlődött a környéken!

SZENDVICS ÉS HANGERŐ, AVAGY AZ IDEÁLIS KALAUZOK VIDÉKE

Azon a paradicsomos foccaccián (lepénykenyér) is ilyen szép bazsalikom volt, amelyiket már a Taormina-Giardini vasútállomásról Szirakúza felé robogó vonaton majszoltunk el. A szicíliai vasútnál az előzetes rémhírekkel ellentétben a tíz nap alatt semmiféle késéssel nem találkoztunk – közvetlen, segítőkész kalauzokkal annál inkább. Ha vissza kellett szaladnunk az automatához helyjegyért, a vonat megvárt (!) minket, a kalauz elkísért, hogy biztosan a jó jegytípust vegyük. Szirakúzában az időjárás elsőre nem volt ilyen barátságos – láttuk, milyen a tenger, ha valóban háborog. Zúgása így sem nyomhatta el a bérelt szobánk alatt lakó „tipico” szicíliai család zaját. A kiabálás volt az alaphangerő, amit néha feljebb tekertek. Éjfélig az összes gyerek ébren volt, hogy teljes legyen a kórus. A bejáratra fejmagasságban egy – a kisállat-bejárókhöz hasonló – nyílást vágtak: akinek a csinnadratta közepette bagózni támadt kedve, csak kidugta a fejét rajta. Szirakúza – azon belül az Ortigia szigeti óváros – mégsem erről marad emlékezetes, hanem „a” szendvicséről. Mert vannak szendvicsárusok, szendvicsmesterek, és van: a szendvicsművész. Don Pasquale olívász fia, Andrea Borderi a Caseificio Borderi nevű üzletben friss alapanyagos szendvicskölteményeket kreál XXL-es méretben, tízből tizenegy pontos ízzel, baráti áron. A munkáját még nézni is élmény, mozdulatai a tökéletességig megkoreografáltak. Sajtészítőnek tanult, majd a család kézműves sajtjait az Ortigia



Ragusa óvárosa misztikus ködbe burkolózva

Marketen árusítva egyszer csak úgy döntött: továbbképezi magát szendvicsessé. Vele indul a tenger gyümölcseit gazdagon mérő piac utcája, melyen a halasok portékájukat még az átlag szicíliai családokét is lepipáló hangerővel kínálják.

CSOKIMÁZ ÉS TINTA, AVAGY ITT NEM A NŐK A PLETYKÁSOK

A fotogén Szirakúzából a romantikus Ragusába is vonattal mentünk. Apartmanunk erkélye az óvárosra, Ragusa Iblára nézett, szállásadónk, Giuseppe széles mosollyal fogadott. Belőle „több is volt” a városban: a közeli abc-t is ő vezette, a reggelit is ő szállította ki, s azt hittük, távozáskor a taxis is ő lesz, de ennyire azért nem kicsi a világ. A barokk óváros történelmi utcáskái viszont azok, cserébe sok van belőlük és kanyarognak, eltévedni is öröm bennük. Hát még nézni, ahogy reggel leereszkednek rájuk a felhők, miközben csipegetjük a ricottás sütit friss szicíliai szőlővel. Ragusa Superiore-ban, az 1693-as földrengés után épített új városrészben főként az embereket figyeltük. A kifogástalan eleganciájú idős urakat, akik a tereken lófrálva napestig pletykálnak – úgy fest, itt ez nem az asszonyok dolga. A „mammák” otthon főznek, a templomba viszont ők is úgy kiöltöznek és olyan vidám csoportokban vonulnak, hogy rájuk nézve felderül a szívünk.

Ízlelőbimbóink is derültek a közeli Modicában, a csoki-fellegvárban, ahol barokk környezetben kóstolhattunk ősi azték recept alapján előállított étcsokoládét. A titka: készítéséből kihagyják a hevítés fázisát, így az adalékanyagoktól mentes massa darabos marad. Kedvenc desszertünket mégsem itt, hanem már újra Cataniában, a viszszaútra készülődve fogyasztottuk. Rame di Napoli névre hallgatott ez a csokoládémázzal borított, belül is csokikrémmel vagy lekvárral töltött puha kakaós keksz, a tetején ropogós helyi pisztáciával. A nápolyi és a szicíliai királyság 1816-os egyesülése alkalmából veretett rézermét modellezi ez a süti, mindenszentekkor adják a felnőttek – az elhunyt rokonok „ajándékaként” – a gyerekeknek, hogy azok a következő egy évben jók legyenek.



Ez a ház pedig „rúzsos lett a csóktól”...



Modica: barokk csokifőváros

Na, mi ebből haza is hoztunk nem keveset, úgy-hogy biztos nagyon jók leszünk!
Kalandunkat – Homérosz hőse után szabadon – Odüsszeusz szikláinál zártuk. A hely neve Aci Trezza, Cataniából busszal jutottunk ide. Odüsszeusz a történetben parázsló gerendával vakított meg itt egy rátámadó küklopszt, aki dühében szikladarabokat dobált a hajója után a tengerbe. Ezeket mi a partról, egy jó adag tintahal-tintas spagetti fogyasztása közben figyeltük, és az újabb ötcsillagos étel bizony még a látványukat is felülírta. Utolsó lecke: mindig kóstolj olyat is, amiről az útikönyv hallgat! De vissza az elsőhöz: a hazautunk hajnala ráérősségben is tartogatott



Ezt a tésztát a tintahal tintája színezte

még meglepetést. Egy járda nélküli autótút mentén kellett kigyalogolnunk a hoteltől – másfél kilométert csomagokkal – a reptérig, mert a megrendelt sofőr annyira nem csipkedte magát, hogy elfelejtett jönni. Így végül jobban bízunk a lábunkban, minthogy új taxit hívjunk. „A hatodik napon az Atya, hogy művét bevégezze, örömeiben, mert ily szépet alkotott, a földet két kezébe vette, s rá csókot nyomott. Ott, hol ajka illeté, ott van Szicília” – ezt is Barbera költő írta. Úgy tűnik, ettől a csóktól a helyiek kicsit megrészegültek, kicsit elvarázsolódtak, de mivel az ízébe mi is belekóstoltunk, nem haragszunk rájuk, megértjük őket, visszavágyunk közéjük!

ASSIST-TREND GYŐR Kft.

- Konyhahigiénia
- Épülethigiénia
- Asztalhigiénia
- Mosdóhigiénia
- Mosoda-higiénia

9028 Győr, Serfőző utca 8.

Tel.: +36 (96) 338-910

Fax.: +36 (96) 200-091

gyor@assist-trend.hu

assist
trend **at**
hivatalos márkaképviselő



A magyar
higiéniai
szolgáltató



termékek forgalmazója | www.assist-trend.hu